

Good governance in Vlaamse sportfederaties

Arnout Geeraert

*Leuven International and European Studies
Play the Game/HIVA*

Inhoud

1. Kader: doctoraatsonderzoek
2. Kader: AGGIS-consortium
3. Focus: (good) governance
4. Decreet houdende de regeling van de erkenning en subsidiering van de Vlaamse sportfederaties, de koepelorganisatie en de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding (2001)
5. Instrument: Sports Governance Observer
6. Toepassing: internationale sportfederaties

1. Kader: doctoraatsonderzoek

- De Europese Unie als een *ex post* controle mechanisme voor het bewerkstelligen van goed bestuur in internationale sport
- Verdediging op 19 December 2013

2. Kader: AGGIS consortium (1)

- **Oorsprong**
 - EU Preparatory Action (einde financiering: april 2012)
- **Organisatie**
 - Coördinatie: Play the Game/ Danish Institute for Sports Studies
 - Leden: German Sport University Cologne; IDHEAP, Lausanne; KU Leuven (LINES); Loughborough University; Universiteit Utrecht; University of Ljubljana
- **Vervolgactiviteiten**
 - Sports Governance Observer: 2 meetinstrumenten

2. AGGIS consortium (2)

- **Ambitie**
 - Meten van *good governance* in
 1. Internationale sportfederaties
 2. Nationale sportfederaties

3. Sports governance (1)

- **Governance**

- Begripsdifferentiatie
- Termdifferentiatie
- Focus: *patronen* voortkomend uit de bestuurshandelingen van actoren

- **Good governance**

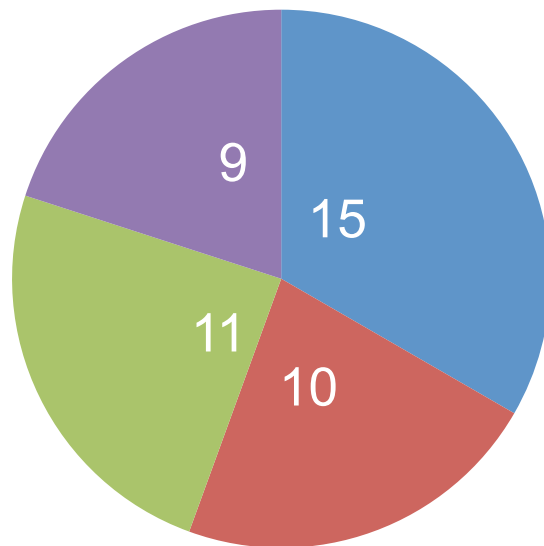
- Begripsdifferentiatie
- Veelvuldig gebruik in diverse contexten
- Grote variatie aan bouwstenen (verantwoording, efficiëntie, effectiviteit, voorspelbaarheid, goed financieel beheer, transparantie, participatie, democratisering,...)

3. Sports governance (2)

- **Good governance in sportfederaties**
 - Vaststelling: gebrek aan goede, allesomvattende good governance checklists
 - Mogelijke verklaring: uniek karakter van de sector (autonomie, private sfeer, beperkte traditie inzake overheidsinterventie, combinatie functies)
 - Relevantie van goed bestuur:
 - Publiek goed
 - Overheidssubsidies (direct en indirect)
 - Sociaal-economische opbrengsten

3. Sports governance (3)

Sports Governance Observer operationaliseert good governance aan de hand van 4 dimensies en 45 indicatoren:

- Transparantie
- Checks & balances
- Democratie
- Solidariteit

4. Decreet 2001 (1)

30820

MONITEUR BELGE — 14.09.2001 — BELGISCH STAATSBAD

**GOUVERNEMENTS DE COMMUNAUTE ET DE REGION
GEMEENSCHAPS- EN GEWESTREGERINGEN
GEMEINSCHAFTS- UND REGIONALREGIERUNGEN**

VLAAMSE GEMEENSCHAP — COMMUNAUTE FLAMANDE

MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

N. 2001 — 2513

[S — C — 2001/36003]

**13 JULI 2001. — Decreet houdende de regeling van de erkenning en subsidiëring
van de Vlaamse sportfederaties, de koepelorganisatie en de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding (1)**

Het Vlaams Parlement heeft aangenomen en Wij, Regering, bekrachtigen hetgeen volgt :

DEEL I. — ALGEMENE BEPALINGEN

TITEL I. — Definities

4. Decreet 2001 (2)

- **Erkenningsvoorwaarden voor sportfederaties**
 - 7 governance-gerelateerde elementen
- **Basiscriteria voor subsidies**
 - 7 governance-gerelateerde elementen
- **Facultatieve criteria voor subsidies**
 - 4 governance-gerelateerde elementen

18

4. Decreet 2001 (3)

Erkenningsvoorwaarden voor sportfederaties

- ✓ *Sport als doelstelling (art. 5.5)*
- ✓ *Statuten in overeenstemming met relevante wetgeving (art. 5.7)*
- ✓ *Deontologische code ter bestrijding mensenhandel (art. 5.7)*
- ✓ *Algemene vergadering en raad van beheer (art. 5.9)*
- ✓ *Zelfstandig financiën beheren en eigen beleid bepalen (art. 5.10)*
- ✓ *Jaarlijks financieel verslag, werkingsverslag, rekeningen, begroting indienen bij Vlaamse gemeenschap (art. 5.14)*
- ✓ *Beleidsplan (art. 5.15)*

4. Decreet 2001 (4)

Basiscriteria voor subsidies

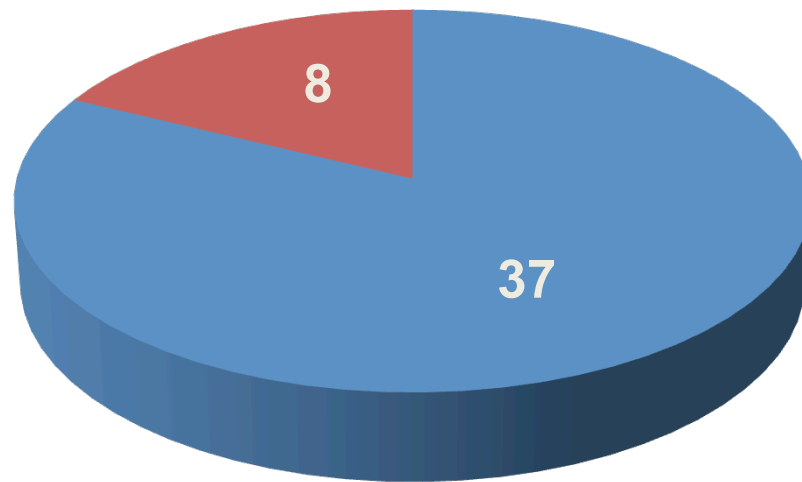
- ✓ *Boekhouding voeren (art. 13.3)*
- ✓ *Ledenbestand registreren (art. 13.2)*
- ✓ *Algemene vergadering keurt rekeningen goed; balans voorbije jaar voorleggen (art. 13.4)*
- ✓ *Bijdrage innen van aangesloten leden (art. 13.5)*
- ✓ *Beleidsplan bevat werking, kwaliteitszorg en effectenmeting van basisopdracht (art. 13.6)*
- ✓ *Geleid door verantwoordelijke personen die geschikte opleiding of bijscholing hebben genoten (art. 13.7)*
- ✓ *Eigen sporttak promoten (art. 13.7)*

4. Decreet 2001 (5)

Facultatieve criteria voor subsidies (art. 18)

- ✓ *Realiseren van specifiek jeugdsportbeleid*
- ✓ *Organiseren van sportkampen*
- ✓ *Topsportbeleid*
- ✓ *Prioriteitenbeleid Vlaamse Regering (gekoppeld aan beleidsnota)*

4. Decreet 2001 (6)

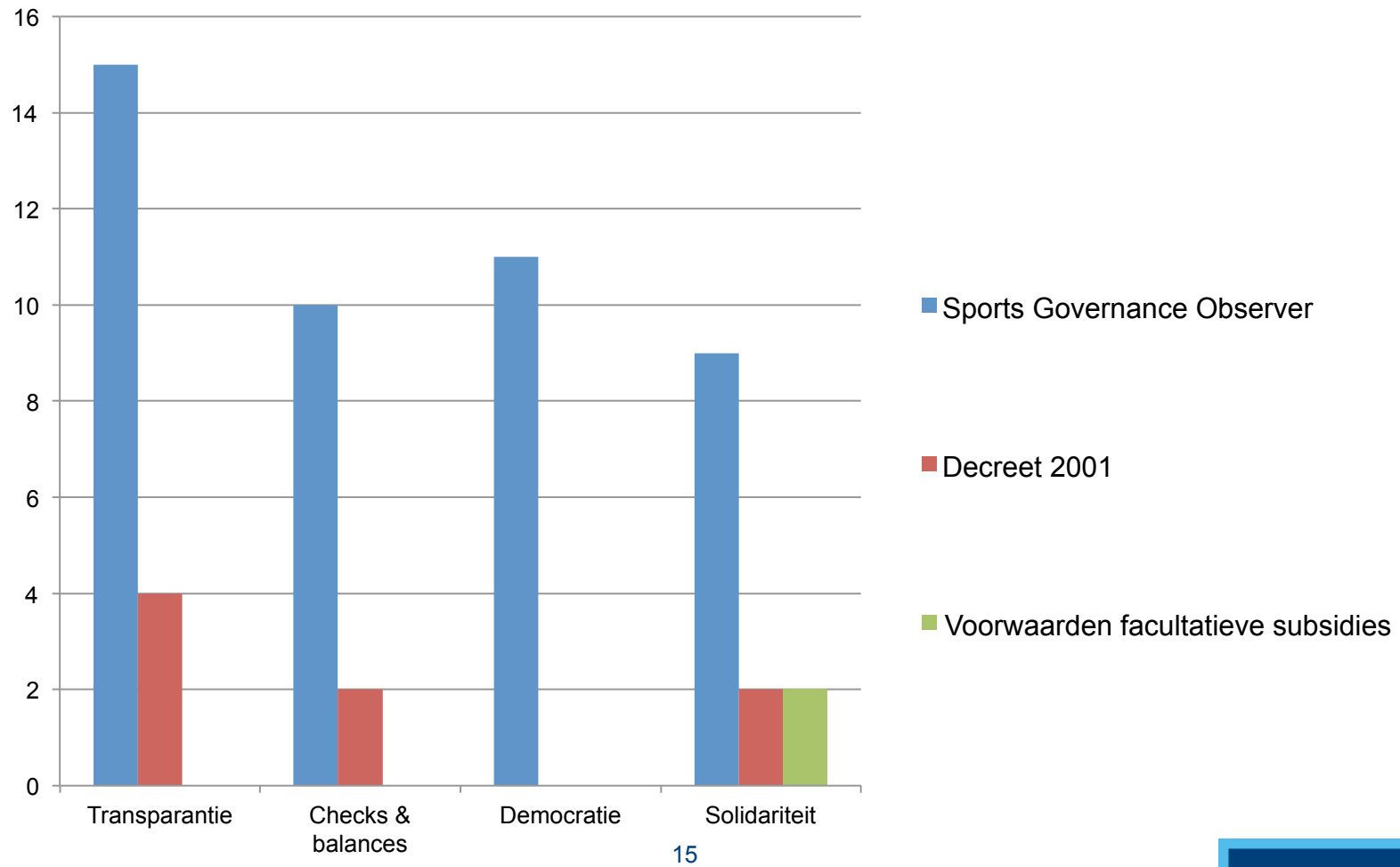

Dekkingsgraad

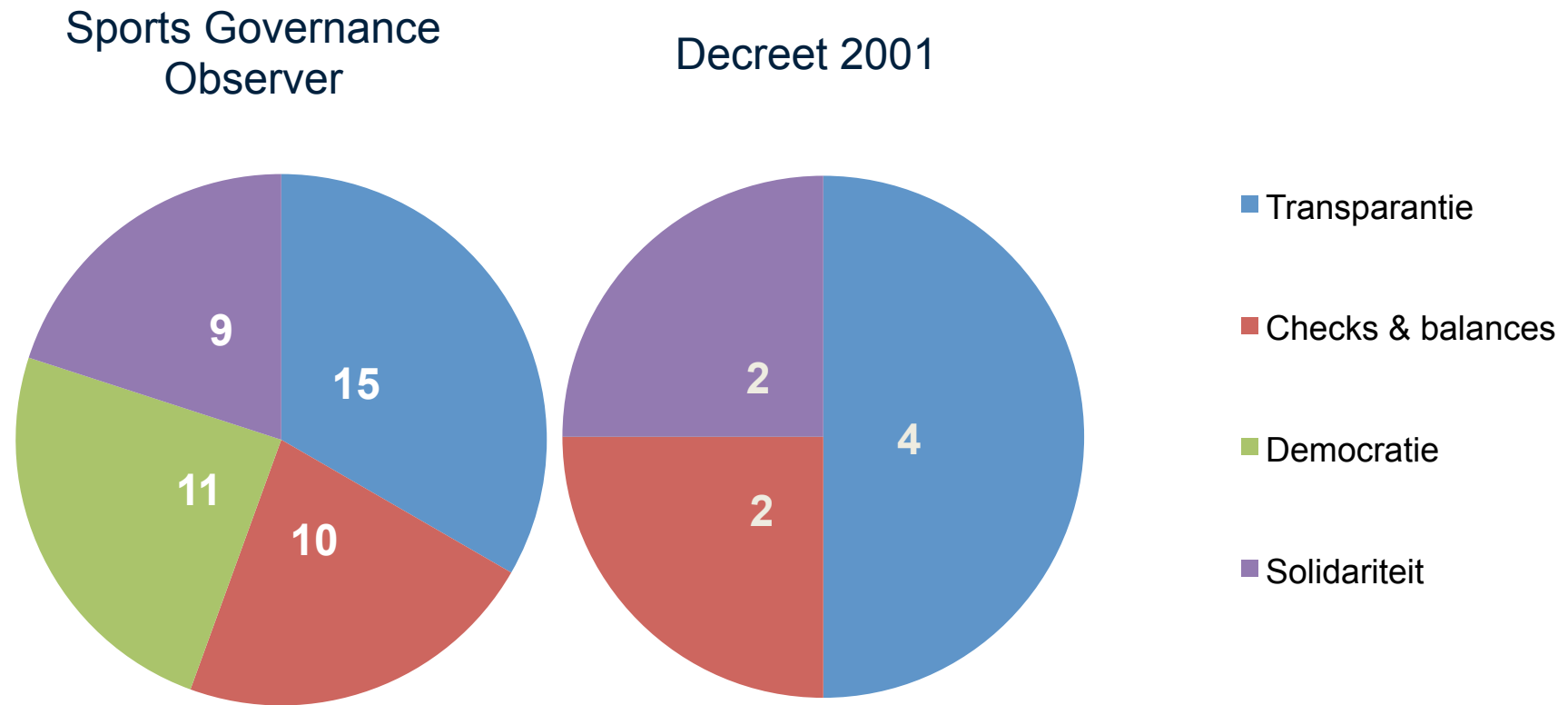
Decreet
8 indicatoren
17.8%

Vergelijkingspunt:
Sports Goverance Observer
45 indicatoren
100%

4. Decreet 2001 (7)

4. Decreet 2001 (8)

4. Decreet 2001 (9)

- **Conclusie**

- Focus: transparantie
- Onderbelicht: checks & balances; solidariteit
- Volledig afwezig: democratie
- Algemeen: weinig elementen uit Sports Governance Observer (8/45)

- **Kanttekening**

- Bovenstaande zegt niets over de feitelijke situatie anno 2013
- Want geen onderzoek verricht naar status quo Vlaamse sportfederaties

5. Instrument: Sports Governance Observer (1)

- **45 indicatoren**
 - Score van 1 tot 5
 - Weging (composite indicators)
- **4 dimensies**
 - Transparantie
 - Democratie
 - Checks & balances
 - Solidariteit

5. Instrument: Sports Governance Observer (2)

Dimensie 1: transparantie

- Definitie: beschikbaarheid van informatie over een organisatie of actor die externe actoren in staat stelt om de interne werking of prestaties van die organisatie te beoordelen
- Sports Governance Observer: belangrijke documenten; informatie over bestuursleden; informatie over besluitvorming

5. Instrument: Sports Governance Observer (3)

Dimensie 2: democratie

- Definitie: aanwezigheid van democratische basisbeginselen en procedures in besluitvorming sportorganisatie
- Sports Governance Observer: verkiezingsprocedures, participatie, gelijkheid, werking raad van bestuur en algemene vergadering

5. Instrument: Sports Governance Observer (4)

Dimensie 3: checks & balances

- Definitie: begrenzen van de macht van individuen of organen
- Sports Governance Observer: interne externe controle; belangenvermenging; arbitrage

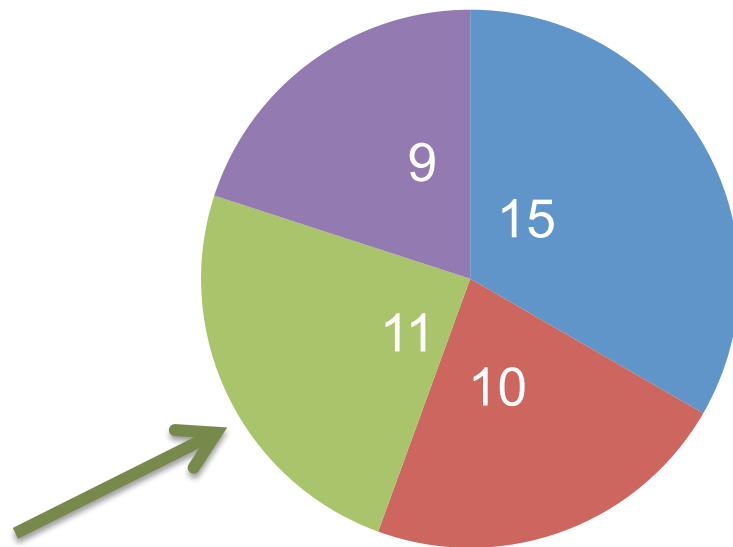
5. Instrument: Sports Governance Observer (5)

Dimensie 4: solidariteit

- Definitie: opnemen van sociale, economische en milieugerelateerde verantwoordelijkheid ten aanzien van primaire belanghebbenden en de ruimere samenleving
- Sports Governance Observer: verdeling top/breedtesport; ledenorganisaties; mensenrechten; sociaalmaatschappelijke en milieuvraagstukken

5. Instrument: Sports Governance Observer (6)

Sports Governance Observer operationaliseert goed governance aan de hand van 4 dimensies en 45 indicatoren:

- Transparantie
- Checks & balances
- Democratie
- Solidariteit

5. Instrument: Sports Governance Observer (7)

Indicator 2.6

Er is een vastgestelde zittingstermijn voor bestuurders.

Uitleg

Een vastgestelde zittingstermijn vormt een remedie voor de hoge mate van herverkiezing door het voordeel dat zittende bestuurders genieten over uitdagers. Daarnaast worden ongeïnteresseerde kiezers door de vaak quasi-zekere herverkiezing van zittende bestuurders vermeden. Vastgestelde zittingstermijnen zorgen ervoor dat verkiezingen plaatsvinden op basis van thema's en vermijden machtsconcentratie (Cohen & Spitzer, 1992).

Operationalisering

Score		Voorwaarden
1	Onvoldoende	Er is geen zittingstermijn
2	Zwak	Er is een zittingstermijn voor de voorzitter
3	Voldoende	Er is een zittingstermijn voor alle bestuursleden, maar de zittingstermijn staat de voorzitter of de bestuursleden toe langer dan 12 jaar aan te blijven
4	Goed	De volgende zittingstermijn is vastgesteld: <ul style="list-style-type: none">- Maximaal 3 periodes van 4 jaar- Maximaal 4 periodes van 3 jaar
5	State-of-the-art	De volgende zittingstermijn is vastgesteld: <ul style="list-style-type: none">- Maximaal 3 periodes van 4 jaar- Maximaal 4 periodes van 3 jaar <p>Daarnaast wordt bij iedere verkiezing slechts een deel (bijvoorbeeld 1/3e) van de bestuursleden gewisseld, om een ongewenste overname in de organisatie te voorkomen.</p>

6. Toepassing: internationale sportfederaties

International Journal of Sport Policy and Politics, 2013
<http://dx.doi.org/10.1080/19406940.2013.825874>

Good governance in international sport organizations: an analysis of the 35 Olympic sport governing bodies

Arnout Geeraert^{a,b,*}, Jens Alm^{c,d} and Michael Groll^e

^aHIVA-Research Institute for Work and Society, KU Leuven, Parkstraat 47 – bus 5300, 3000 Leuven, Belgium; ^bInstitute for International and European Policy, KU Leuven, Leuven, Belgium; ^cDanish Institute for Sports Studies/Play the Game, Copenhagen, Denmark; ^dDepartment of Sport Sciences, Malmö University, Malmö, Sweden; ^eInstitute of European Sport Development and Leisure Studies, German Sport University, Cologne, Germany

In this article, structural issues with regard to the quality of the self-governance of the 35 Olympic sport governing bodies (SGBs) are analysed. First, this article presents empirical evidence on the lack of accountability arrangements in SGBs. In particular, the watchdog function of their member organizations is severely undermined by the general absence of objective criteria and transparency in the distribution of funding to members. With regard to checks and balances, arguably the most topical issue is the

(1) *Ethics committee*

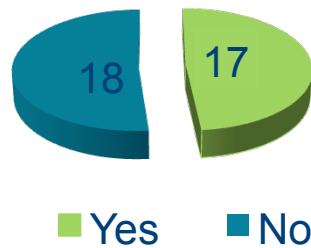
- In theory an ethics committee is an excellent tool for holding ExCo members accountable
- However: 3 elements of accountability must be present
 - ‘explain and justify conduct’
 - ‘pose questions’
 - ‘pass judgement’
- Therefore:
 - Ethics committee should have the power to initiate proceedings *ex officio*, without referral by the ExCo or president
 - Ethics committee should be sufficiently independent from the ExCo

(1) Ethics committee

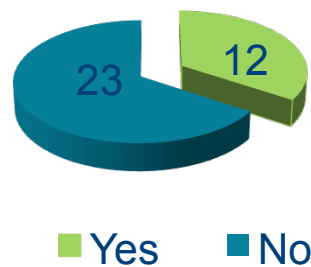
Question: are ethics committees present, are they sufficiently independent and can they initiate proceedings ex officio?

NO

Code of ethics?

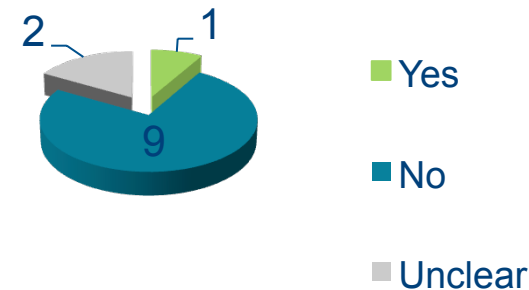
Ethics Committee?

Independent ethics committee?

Ex officio investigations?

(2) Term limits for elected officials

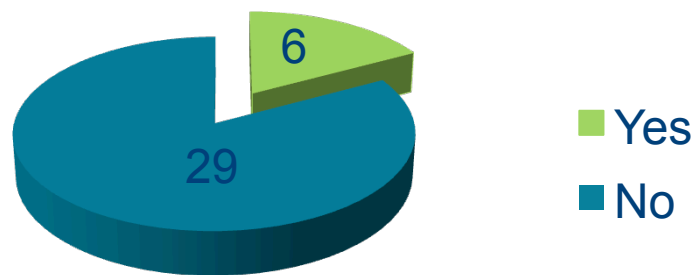
In general, term limits constitute a remedy for several tenure issues

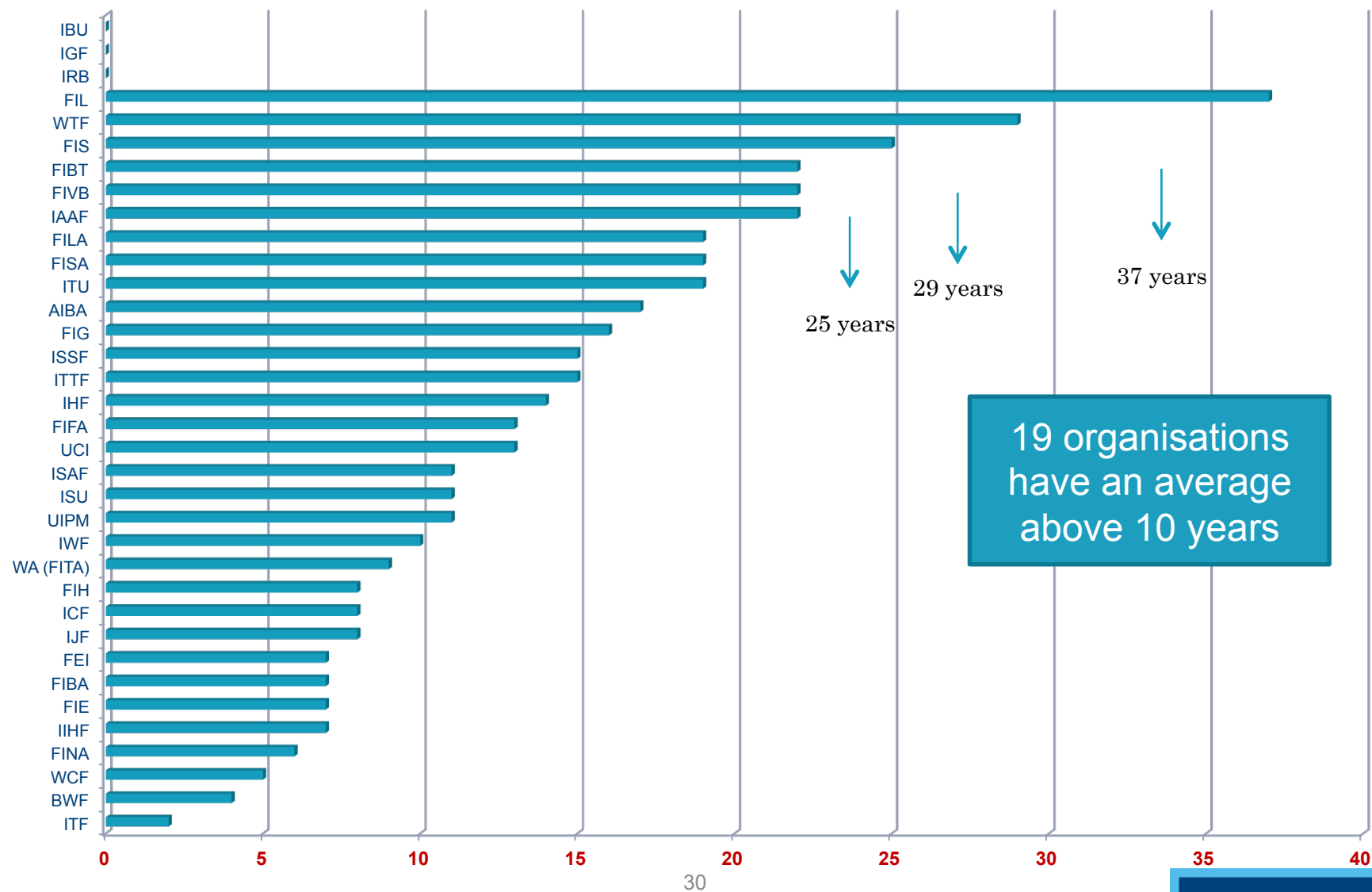
- High rates of reelection stemming directly from the advantage incumbents enjoy over challengers
- Apathetic voters due to the certain reelection of incumbents
- Monopolisation of power

(2) Term limits for elected officials

Question: what is the status quaestionis with regard to term limits for elected officials?

Presence of term limits

Hartelijk dank

arnout.geeraert@kuleuven.be